

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Marie Součkové v právní věci **žalobce: G. G.,** zastoupeného JUDr. Alenou Lasotovou, advokátkou se sídlem Ostrava – Moravská Ostrava, Přívozská 10, proti **žalovanému Ministerstvu vnitra, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3,** o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě č. j. 24 Az 1825/2003 – 28 ze dne 17. 12. 2003,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovené zástupkyni žalobce advokátce JUDr. Aleně Lasotové **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 1075 Kč, která jí bude vyplacena do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí z účtu Nejvyššího správního soudu. Náklady právního zastoupení stěžovatele nese stát.

Odůvodnění:

Včas podanou kasační stížností napadl žalobce (dále jen „stěžovatel“) nadepsané usnesení Krajského soudu v Ostravě, kterým bylo podle § 47 písm. a) č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zastaveno řízení o jeho žalobě, jíž se domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-3161/VL-11-05-BZ-2003 ze dne 23. 7. 2003. Tímto správním rozhodnutím byla žádost stěžovatele o udělení azylu zamítnuta jako zjevně nedůvodná ve smyslu § 16 odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů

(azylový zákon), ve znění pozdějších předpisů. Soud řízení o žalobě zastavil, neboť žalobce před vydáním rozhodnutí vzal žalobu v plném rozsahu zpět.

V kasační stížnosti stěžovatel vyjádřil nesouhlas s usnesením krajského soudu a označil je za nezákonné. Tvrdil, že žádost o zastavení řízení před krajským soudem podal na základě nepřesných a nepravdivých informací pracovníků pobytového střediska Seč o tom, že od ledna roku 2004 budou všechny žaloby občanů Slovenské republiky zamítnuty a repatriace bude těmto žadatelům o azyl nabídnuta pouze tehdy, vezmou-li žaloby zpět. Zpětvzetí žaloby podepsal z obavy, že se později dostane do neřešitelné situace. Tato tvrzení stěžovatel podřadil pod důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Současně stěžovatel požádal, aby mu byl ustanoven advokát a aby Nejvyšší správní soud kasační stížnosti přiznal odkladný účinek.

V soudním spise je podle zjištění Nejvyššího správního soudu založeno ručně vyplněné formulářové podání ze dne 8. 12. 2003, ve kterém stěžovatel prohlásil, že žalobu, kterou podal dne 2. 7. 2003, bere zpět. Dále je v tomto podání, jež je stěžovatelem podepsáno, jež je datováno a v němž je uvedeno místo sepisu (P. s. S.), obsaženo prohlášení, kterým stěžovatel potvrzuje, že tento úkon činí dobrovolně z vlastního rozhodnutí. Dále ze spisu vyplývá, že krajský soud svým usnesením č. j. 24 Az 1825/2003 - 32 ze dne 13. 2. 2004 ustanovil stěžovateli pro řízení o kasační stížnosti zástupkyni z řad advokátů, JUDr. Alenu Lasotovou.

Stěžovatel označil jako důvod své kasační stížnosti důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.; z obsahu kasační stížnosti však nepochybně vyplývá, že stěžovatel ve skutečnosti uplatňuje důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tedy nezákonnost rozhodnutí o zastavení řízení. Nejvyšší správní soud tedy přezkoumal napadené usnesení Krajského soudu v Ostravě v mezích tohoto důvodu, avšak shledal, že kasační stížnost důvodná není.

Soud předně nepřehlédl, že zpětvzetí žaloby bylo učiněno s použitím vzoru, jež byl ručně vyplněn a podepsán stěžovatelem. Jak však Nejvyšší správní soud ve svých dřívějších rozhodnutích uvedl, tato skutečnost nemá na posouzení účinku předmětného úkonu žádný vliv (srov. např. rozsudek čj. 1 Azs 54/2004 - 43 ze dne 22. 9. 2004). Používání vzorů právních úkonů je totiž v právním životě běžnou praxí, neboť se jedná o racionalizační pomůcky usnadňující řešení problémů zejména tím, že uvádějí rubriky, které je nezbytné vyplnit, omezují chyby a nejasnosti plynoucí z opomenutí a zajišťují, aby byl dodržen stanovený obsah i forma právních úkonů. Používání formulářů při písemných právních úkonech má své místo jak v právu soukromém, tak v právu veřejném. Rovněž v řízení o udělení azylu, jakož i navazujícím soudním řízení o přezkumu správních rozhodnutí v azylových věcech, jsou vzory právních úkonů běžně používány. Podle zkušeností Nejvyššího správního soudu žalobci velmi často podávají tzv. formulářové žaloby; v těch vedle předtištěné identifikace žalovaného ručně doplňují identifikaci vlastní osoby, specifikují soud, jemuž je podání určeno, a dále k předtištěným obecně formulovaným žalobním námitkám ručně dopisují konkrétní skutková tvrzení, a to buď sami, nebo za pomoci pracovníků nevládních organizací, či pracovníků pobytových středisek. Takové žaloby soudy běžně projednávají a rozhodují o nich, tj. považují je za standardní procesní úkony účastníků v řízení. To samé pak platí i o kasačních stížnostech či jiných úkonech účastníků soudního řízení před krajskými soudy nebo před Nejvyšším správním soudem. Podle Nejvyššího správního soudu není důvod přistupovat jiným způsobem k úkonu, kterým žalobce formálně vyjadřuje svou vůli vzít zpět svou žalobu a tím zastavit probíhající soudní řízení. Pokud je na formuláři podáno zpětvzetí žaloby, které je stěžovatelem vlastnoručně podepsáno a nevzbuzuje tedy žádnou pochybnost

o tom, že obsahuje jeho projev vůle, není důvodu, aby s ním soud, jemuž bylo adresováno, zacházel jinak, než jak předvídá procesní právní předpis. Soud tak po obdržení takového zpětvzetí žaloby řízení zastaví (§ 47 písm. a/ s. ř. s). Podání, které v projednávané věci krajskému soudu došlo dne 9. 12. 2003, obsahovalo zřetelně vyjádřený požadavek na ukončení řízení, veškeré údaje potřebné k identifikaci stěžovatele i řízení, jehož byl stěžovatel účastníkem. Krajský soud v Ostravě proto nepochybil, jestliže na základě tohoto podání řízení zastavil.

Stěžovatel ostatně ve své kasační stížnosti ani nezpochybňuje skutečnost, že zpětvzetí žaloby projednávané u Krajského soudu v Ostravě podepsal a že toto podání vyjadřovalo jeho vůli; namítal nicméně, že tak učinil poté, co mu pracovníci azylového zařízení poskytli nepřesné a nepravdivé informace o okolnostech jeho azylového řízení, a z obavy, že se později dostane do neřešitelné situace. Takové tvrzení však dle Nejvyššího správního soudu není s to odvrátit právní účinky zpětvzetí žaloby. Ze znění kasační stížnosti je totiž zřejmé, že na stěžovatele nebyl vyvíjen žádný nátlak (ať již v podobě fyzického násilí, bezprávné výhružky, či prostřednictvím vyvolání tísně). Vzhledem k této skutečnosti lze dovodit, že zpětvzetí žaloby bylo učiněno svobodně, a naopak dovodit nelze, že by tento procesní úkon trpěl vadou, jež by způsobovala jeho neplatnost. Při posouzení relevantnosti tvrzení stěžovatele, že žalobu vzal zpět pod vlivem nepřesných informací, vyšel soud z toho, že stěžovatel je občanem Slovenské republiky; pohovor k žádosti o udělení azylu byl na jeho žádost veden v českém jazyce bez přítomnosti tlumočníka. Stěžovatel podal v českém jazyce jak žalobu, tak po výzvě soudu i její podrobné doplnění. Stěžovatel v řízení před krajským soudem uvedl řádně žalobní námitky i návrh, jak má soud o věci rozhodnout. Krajský soud v Ostravě neměl na základě těchto podání důvod pochybovat o schopnosti stěžovatele porozumět obsahu a zejména významu rozhodnutí, jež svým opravným prostředkem napadl, jakož i významu soudního řízení o přezkumu tohoto správního rozhodnutí. Krajský soud však zároveň neměl důvod pochybovat ani o tom, že stěžovatel si při podání zpětvzetí žaloby byl vědom následků tohoto procesního úkonu. Podle Nejvyššího správního soudu není rovněž bez významu, že stěžovatel byl již při podání žádosti o azyl v českém jazyce poučen o svých právech a povinnostech, včetně práva kdykoliv se obrátit na Úřad Vysokého komisaře Organizace spojených národů pro uprchlíky a kontaktovat další organizace zabývající se ochranou zájmů uprchlíků. Převzal rovněž poučení v jazyce slovenském. Měl-li stěžovatel pochybnost o pravdivosti informací, které mu byly údajně poskytnuty ze strany pracovníků pobytového střediska, pak mu nic nebránilo v tom, aby požádal o pomoc tyto organizace.

Nejvyšší správní soud s poukazem na výše uvedené tedy nezjistil naplnění řádně uplatněných důvodů kasační stížnosti, a proto kasační stížnost dle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. Vzhledem k dikci § 78b odst. 1 zákona č. 325/1999 Sb., podle něhož se cizinci, který předloží doklad o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku, udělí na žádost vízum za účelem strpění pobytu, nerozhodoval Nejvyšší správní soud samostatně o žádosti o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný správní orgán měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Hotové výdaje a odměnu za zastupování soudem ustanovené zástupkyni stěžovatele platí stát (§ 35 odst. 7 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Ustanovené zástupkyni náleží v souladu s § 11 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách

a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), odměna za jeden úkon právní služby učiněný v řízení o kasační stížnosti, tj. převzetí a přípravu zastoupení, ve výši 1000 Kč, a dále náhrada hotových výdajů ve výši paušální částky 75 Kč za jeden úkon právní služby podle § 13 odst. 3 cit. vyhlášky, celkem tedy 1075 Kč. Uvedená částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 20. dubna 2005

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu